

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

31.7.2009

B7-.../2009

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av frågorna för muntligt besvarande B7-.../2009 och B7-.../2009

i enlighet med artikel 115.5 i arbetsordningen

om klimatförändringen och utvecklingsländerna mot bakgrund av FN:s
klimatförändringskonferens i Köpenhamn

Eva Joly
för utskottet för utveckling

om klimatförändringen och utvecklingsländerna mot bakgrund av FN:s klimatförändringskonferens i Köpenhamn

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av den gemensamma förklaringen den 20 december 2005 från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen om Europeiska unionens utvecklingspolitik: ”Europeiskt samförstånd” och framför allt punkterna 22, 38, 75, 76 och 105 i den¹,
- med beaktande av Agenda 21, Riodeklarationen om miljö och utveckling samt det principuttalande om hållbart skogsbruk, vilket antogs av över 178 stater vid FN:s konferens om miljö och utveckling, som hölls i Rio de Janeiro i Brasilien den 3-14 juni 1992 och vars principer starkt bekräftades vid världstoppmötet om hållbar utveckling, vilket hölls i Johannesburg i Sydafrika den 26 augusti–4 september 2002,
- med beaktande av FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) och Kyotoprotokollet till den,
- med beaktande av FN:s millenniedeklaration av den 8 september 2000, i vilken det internationella samfundet gemensamt fastställde millennieutvecklingsmålen för utrotande av fattigdomen,
- med beaktande av deklARATIONEN om att integrera anpassningen till klimatförändringar i utvecklingssamarbetet, antagen av utvecklings- och miljöministrarna i OECD:s medlemsstater den 4 april 2006,
- med beaktande av partnerskapet Afrika–EU om klimatförändringen såsom en del av den första handlingsplanen (2008–2010) för genomförandet av den gemensamma EU-Afrika strategin,
- med beaktande av färdplanen från Bali som antogs av FN:s konferens om klimatförändringar som hölls på ön Bali i Indonesien i december 2007,
- med beaktande av den fjortonde partskonferensen för parterna i FN:s ramkonvention om klimatförändringar och den fjärde partskonferensen som sammanförde Kyotoprotokollets parter den 1–12 december 2008 i Poznan i Polen,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 mars 2003 om klimatförändringar inom ramen för utvecklingssamarbetet (KOM(2003)0085),
- med beaktande av rådets slutsatser och handlingsplanen 2004–2008 för klimatförändringar inom ramen för utvecklingssamarbetet, av den 24 november 2004,

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 10 januari 2007 ”Att begränsa den globala klimatförändringen till 2 grader Celsius – Vägen framåt mot 2020 och därefter”(KOM(2007)0002),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 september 2007 om att skapa en global klimatförändringsallians mellan Europeiska unionen och de fattiga utvecklingsländer som är mest utsatta för klimatförändringar (KOM(2007)0540),
- med beaktande av sin resolution av den 21 oktober 2008 om att skapa en global klimatförändringsallians mellan Europeiska unionen och de fattiga utvecklingsländer som är mest utsatta för klimatförändringar¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 januari 2009 ”På väg mot ett övergripande klimatförändringsavtal i Köpenhamn” (KOM(2009)0039),
- med beaktande av sin resolution av den 11 mars 2009 om en EU-strategi för ett övergripande klimatförändringsavtal i Köpenhamn och tillräckliga medel för finansieringen av klimatförändringsspolitiken²,
- med beaktande av resolutionen från den gemensamma parlamentariska församlingen AVS-EU av den 9 april 2009 om klimatförändringens sociala och ekonomiska konsekvenser i AVS-länderna³,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 25 juni 2009 om integrering av miljöfrågor i utvecklingsarbetet,
- med beaktande av OECD-rapporten från 2007 med titeln ”Stocktaking of Progress on Integrating Adaptation to Climate Change into Development Co-operation Activities”,
- med beaktande av rapporterna från FN:s internationella klimatpanel och särskilt bidraget från dess arbetsgrupp nr II (”Climate Change Impacts, Adaptation and Vulnerability”) till dess fjärde bedömningsrapport,
- med beaktande av rapporten om mänsklig utveckling (”Human Development Report”) för 2007–2008 med titeln ”Fighting climate change: Human solidarity in a divided world”, sammanställd av FN:s utvecklingsprogram,
- med beaktande av rapporten från Världsbanken och Internationella valutafonden med titeln ”Global Monitoring Report 2008: MDGs and the Environment – Agenda for Inclusive and Sustainable Development”,
- med beaktande av OECD:s ”Environmental Outlook to 2030”, som offentliggjordes den 5 mars 2008,
- med beaktande av rapporten från Global Humanitarian Forum med titeln ”Human Impact Report: Climate Change – The Anatomy of a Silent Crisis”, från i maj 2009,

¹ P6_TA(2008)0491.

² P6_TA(2009)0121.

³ AVS-EU/100.383/09/slutlig.

- med beaktande av slutrapporten med titeln ”Closing the Gaps Disaster risk reduction and adaptation to climate change in developing countries” framlagd i maj 2009 av kommissionen för klimatförändring och utveckling, där Sverige var ordförande,
- med beaktande av frågorna den 2 september 2009 till kommissionen och rådet om klimatförändringen och utvecklingsländerna mot bakgrund av FN:s klimatförändringskonferens i Köpenhamn (O-.../2009 – B7-.../2009, O-.../2009 – B7-.../2009),
- med beaktande av artiklarna 115.5 och 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Trots att utvecklingsländerna bidragit minst till klimatförändringen är det de som drabbas hårdast av dess konsekvenser, på grund av sitt geografiskt utsatta läge, sitt starka beroende av primärproduktionen (jordbruk, fiske) och sin begränsade infrastruktur att hantera dessa konsekvenser.
 - B. Varje år förorsakar klimatförändringen över 300 000 dödsfall och får svåra konsekvenser för 325 miljoner människor. Dessa siffror kommer troligen att öka till mer än det dubbla fram till 2030. Nästan 99 % av dödsfallen inträffar i utvecklingsländerna och där bor även 98 % av dem som drabbats svårt av konsekvenserna.
 - C. De ekonomiska förlusterna till följd av klimatförändringen uppgår i dag till över 125 miljarder USD per år¹ och kan komma att öka till 600 miljarder USD per år fram till 2030. Av dessa förluster drabbar 90 % utvecklingsländerna.
 - D. Klimatförändringen har redan tvingat 12 miljoner människor in i fattigdom och den siffran kan komma att öka med ytterligare 20 miljoner fram till 2030.
 - E. Klimatförändringen kan tänkas späda på riskerna för konflikter om naturtillgångarna, eftersom mängden odlingsbar mark minskar och vattenbristen och avskogningen blir värre eller också för att den driver på flyttningsrörelsen.
 - F. Industrieländerna har ett historiskt ansvar för klimatförändringen och en moralisk skyldighet att hjälpa utvecklingsländerna att anpassa sig till dess konsekvenser. FN:s klimatförändringskonferens i Köpenhamn är den sista omgången i de världsomfattande förhandlingarna om en rättvis och effektiv uppgörelse som ska ersätta Kyotoprotokollet utgående från principen om att ”förorenaren betalar”.
 - G. Varje gång som fasta beslut om sådana mekanismer och sådan finansiering som behövs för att minska orsakerna till och konsekvenserna av klimatförändringen dras i långbänk kommer det att leda till åtskilligt högre kostnader. Trots att det råder ett akut behov av åtgärder mot klimatförändringen i utvecklingsländerna så får åtgärderna för anpassning och konsekvensminskning avsevärt mindre anslag än de skulle behöva.
 - H. De årliga anpassningskostnaderna i utvecklingsländerna beräknas till mellan 50 och 135 miljarder USD men givarländernas åtaganden uppgår till mindre än 500 miljoner USD per år. I bjärt kontrast mot detta framstår att det bara under det gångna

¹ Detta är mer än allt vad som ges i offentligt utvecklingsbistånd under något som helst år.

året över hela världen anslagits 18 000 miljarder USD till att klara finansinstitutionerna ur krisen.

- I. Merparten av de pengar som utlovats för arbetet mot klimatförändringen kommer från budgetarna för offentligt utvecklingsbistånd så att pengar avleds från utvecklingsbiståndet, vilket innebär ett allvarligt hot mot att fattigdomen ska kunna minskas och millennieutvecklingsmålen nås.
- J. Till följd av klimatförändringen har 40 % av de internationella investeringarna i fattigdomsminskning råkat i farozonen¹ och detta är ett hot mot möjligheterna till ett fortsatt effektivt utvecklingsarbete. Det råder ett klart behov av större samordning, komplementaritet och konsekvens mellan å ena sidan initiativen på klimatförändringens område och å andra sidan initiativen på utvecklingens område.
- K. De flesta nuvarande kanaler för stödet till anpassning saknar det inslag av deltagande som främjar ägarskap från utvecklingsländernas sida och det är bara ett fåtal av dem som både givar- och mottagarländerna har fullt förtroende för.
- L. Bland sådana redskap för anpassning till klimatförändringen som främjar ägarskap spelar de nationella handlingsprogrammen för anpassning en viktig roll, men bristen på institutionellt stöd och resurser för genomförandet av dem för med sig en risk för att deras inneboende möjligheter tar skada.
- M. Finansieringen av anpassningsarbetet kännetecknas i dag, både på internationell nivå och EU-nivå, av stor splittring och dålig samordning. Detta innebär att utvecklingsländerna ställs inför avsevärda utmaningar när de ska genomföra verksamhet som bekostats via en mängd olika mekanismer.
 - 1. Europaparlamentet välkomnar att man vid förhandlingarna om klimatförändringsavtalet för perioden efter 2012 gjort framsteg med att jämställa anpassningsarbetet med arbetet för konsekvensminskning. Parlamentet påpekar att förhandlingarna om anpassning och förhandlingarna om konsekvensminskning måste ges en fastare anknytning till varandra.
 - 2. Europaparlamentet vidhåller att man i klimatförändringsavtalet för perioden efter 2012 bör ta hänsyn till den pågående utvecklingen på både internationell och nationell nivå. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bättre anknyta klimatförändringen till millennieutvecklingsmålen genom att ta med anpassningen till klimatförändringen i alla projekt och program för uppnåendet av dessa mål och i alla strategier för fattigdomsminskning.
 - 3. Europaparlamentet framhåller att anpassningsarbetet helt och hållet måste finansieras med nya medel som plussas på de åtaganden som redan ingåtts för det offentliga utvecklingsbiståndet (att 0,7 % av bruttoinlandsprodukten (BIP) ska gå till offentligt utvecklingsbistånd senast 2015).

¹ Enligt Världsbankens uppskattningar.

4. Europaparlamentet uppmanar det internationella samfundet att markant öka sitt ekonomiska stöd till utvecklingsländernas arbete med att anpassa sig till klimatförändringen och undersöka innovativa finansieringsmekanismer för detta ändamål, såsom nationella utsläppsskatter, internationella skatter på handel, avgifter på utsläppen från flyget och sjöfarten och utauktionering av tilldelade mängdenheter.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att kraftigt öka den globala klimatförändringsalliansens budget och föreslår som en källa till finansiering att 25 % av de förväntade intäkterna från utauktioneringen inom EU:s system för handel med utsläppsrätter skulle kunna avsättas till förmån för denna allians. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att se till att alliansen blir en clearingcentral för stödet till utvecklingsländernas arbete med att anpassa sig till klimatförändringen så att man inte behöver ordna med några nya bilaterala EU-initiativ.
6. Europaparlamentet understryker att finansieringen av utvecklingsländernas arbete med att anpassa sig till klimatförändringen och minska konsekvenserna av den måste ha tillräcklig omfattning och dessutom kunna förutsägas och medge insyn. Parlamentet påpekar att givarländerna måste investera i utvecklingsländernas "mottagningskapacitet" för att dessa ska kunna använda resurserna effektivt.
7. Europaparlamentet erinrar om att resurserna inte bör distribueras som förmånliga lån utan som bidrag, eftersom penningmedlen till arbetet mot klimatförändringen inte handlar om något bistånd, utan om en ersättning som industriländerna enligt principen om att "förorenaren betalar" är skyldiga att betala.
8. Europaparlamentet anser att man i klimatförändringsavtalet för perioden efter 2012 måste få med en mekanism för ersättning och rehabilitering som adekvat kan hantera de förluster och skador som klimatförändringen åsamkat utvecklingsländerna.
9. Europaparlamentet uppmanar med kraft det internationella samfundet att vid fördelningen av anslag till arbetet mot klimatförändringen prioritera de utvecklingsländer som är mest utsatta för klimatförändringen och i synnerhet Afrika, som inte ens fått 12 % av alla pengar som använts för detta ändamål under de senaste fyra åren samt små östater under utveckling.
10. Europaparlamentet påpekar vikten av ägarskap i fråga om anslagen till anpassning, något som kan förverkligas till exempel genom att inhemska organ (såsom parlamentariska kommittéer) får sköta tillsynen över mekanismerna för utbetalning av anslagen. Parlamentet uppmanar dessutom det internationella samfundet att under de kommande fem åren anslå upp till två miljarder USD till projekt inom ramen för de nationella handlingsplanerna för anpassning.
11. Europaparlamentet påpekar att institutionerna måste vara redovisningsskyldiga och åtnjuta förtroende, något som kan åvägbringas genom att det i styrelseorganen för de institutioner som har hand om anslagen till anpassning finns lika många företrädare för både givar- och mottagarländerna. Parlamentet uppmanar det internationella samfundet att öka tillströmningen av medel till anpassningsfonden, som är en av de mest demokratiska strukturerna för beslutsfattande i anpassningsfrågor.

12. Europaparlamentet anser att en adekvat planering och hantering av miljöbetingad migration kommer att få en avgörande betydelse för människors säkerhet och uppmanar det internationella samfundet att kartlägga och åtgärda de juridiska bristerna i skyddet för miljöflyktingar.
13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament och sekretariatet för FN:s ramkonvention om klimatförändringar.